

[Avaleht](#) > ... > [Teie Õigused](#) > [Põhiõigused](#) > Luxembourg

Liikmesriikide kohtud ja muud kaebusi lahendavad organid

Sisu koostaja:

Luksemburg

Luksemburg

Liikmesriigi kohtud

Põhiõigused on sätestatud rahvusvahelistes tekstides, nt Euroopa inimõiguste konventsioonis ja ÜRO konventsioonides, samuti Luksemburgi Suurhertsogiriigi põhiseaduses ja Euroopa õigusega seotud küsimustes Euroopa Liidu põhiõiguste hartas.

Nendes õigustekstides sätestatud põhiõigustele on võimalik tugineda kõikides liikmesriigi kohtutes: kriminaal-, tsiviil-, kaubandus- või halduskohtus.

Olgu märgitud, et põhiõiguste rikkumiste eest võivad karistusi määrata kõik liikmesriigi kohtud, nii kriminaal- või tsiviilkohus kui ka asjakohasel juhul kaubandus- või halduskohus.

<https://justice.public.lu/fr.html>

<https://justice.public.lu/fr/annuaire.html>

Ombudsman (*Médiateur institutionnel*)

Ombudsman

Ombudsman tegutseb parlamendi (*Chambre des députés*) juures ega saa oma töö käigus juhtnööre ühelteki teiselt asutuselt.

Ombudsmani ülesanne on tegeleda kaebustega, mille on esitanud füüsilised isikud või eraõiguslikud juriidilised isikud neid puudutavas küsimuses, mis on seotud riigi- või kohaliku omavalitsuse asutuste või nende hallatavate asutuste tegevusega, välja arvatud nende tööstus-, finants- ja äritegevus. Ombudsmanile võib esitada kaebusi, mis puudutavad otse või kaudselt inimõigusi.

Füüsiline isik või eraõiguslik juriidiline isik, kes leiab, et eelmises lõigus nimetatud asutus ei toiminud tema suhtes kooskõlas oma ülesannetega või rikkus kehtivaid konventsioone, seadusi või muid õigusnorme, võib ombudsmani sekretariaadile esitada individuaalse kirjaliku kaebuse või suulise avalduse, paludes juhtida ombudsmani tähelepanu sellele küsimusele.

Kaebuse võib esitada alles pärast seda, kui asjaomased asutused on viinud asjaomase küsimuse lahendamiseks lõpule asjakohased haldusmeetmed.

Kaebuse esitamine ombudsmanile ei peata muudeks menetlusteks ette nähtud tähtaegu, eelkõige pädevates kohtutes.

Ombudsmanil ei ole võimalik sekkuda kohtumenetlusse, samuti ei ole tal võimalik seada kahtluse alla kohtuotsuse põhjendatust. Kui aga tegemist on jõustunud kohtuotsuse täitmata jätmisega, on tal siiski võimalik anda asjaomasele asutusele korraldus täita otsus tema kehtestatud tähtaja jooksul.

Kaebus peab olema seotud kaebuse esitajat puudutava konkreetse küsimusega. Kaebus ei saa puudutada haldusasutuse toimimist üldiselt.

Kui kaebus on ombudsmani arvates põhjendatud, konsulteerib ta kaebuse esitaja ja haldusasutusega ning esitab kõik kõnealuse teenistuse ja kaebuse esitajaga seotud soovitusel, mille abil on tema meelest võimalik kaebus lahendada vastastikusel kokkuleppel. Soovitused võivad sisaldada ettepanekuid teenistuse toimimise parandamiseks.

Kui ombudsmani arvates on talle esitatud kaebusega seotud vaidlustatud otsuse kohaldamine ebaõiglane, võib ta soovitada kooskõlas asjaomaste õigusnormidega sellele teenistusele lahendust, mis võimaldab kaebuse esitaja olukorra õiglaselt lahendada, ning anda nõu, mis muudatusi tema arvates tuleks otsuse aluseks olevates õigusnormides teha.

Ombudsmani otsust jätta kaebus rahuldamata ei saa kohtus vaidlustada.

Ombudsman

36, rue du Marché-aux-Herbes
L-1728 Luxembourg

Tel: +352 26270101
Faks: +352 26270102

Veebisait: <http://www.ombudsman.lu/>
E-post: info@ombudsman.lu

Spetsiaalsed inimõigustega tegelevad asutused

Inimõigustealane nõuandekomisjon (*Commission consultative des droits de l'Homme*)

Inimõigustealane nõuandekomisjon (CCDH) on valitsuse nõuandekogu, mis vastutab inimõiguste edendamise ja kaitse eest Luksemburgi Suurhertsogiriigis. Sel eesmärgil esitab ta valitsusele kõikides üldiselt olulistest küsimustest, mis on seotud inimõigustega Luksemburgi Suurhertsogiriigis, arvamusi, uuringuid, seisukohti ja soovitusi, mille ta koostab täiesti sõltumatult. Oma arvamustes juhib ta valitsuse tähelepanu meetmetele, mis tema arvates aitavad inimõigusi kaitsta ja edendada. Peaminister esitab nõuandekomisjoni arvamused, uuringud, seisukohad ja soovitusel parlamendile.

See on puhtalt nõuandev valitsusorgan, millel puudub otsustusõigus.

CCDH-l ei ole õigust üksikjuhtumeid menetleda.

Oma töö käigus teeb CCDH järgmist:

- uurib vabalt kõiki tema pädevusse kuuluvaid küsimusi, mille on esitanud valitsus või mille nõuandekomisjon on ise menetlusse võtnud ühe oma liikme või mõne isiku või organisatsiooni ettepaneku alusel;
- kuulab ära üksikisikud ja võtab vastu asjakohast teavet või dokumente, mida on vaja tema pädevusvaldkonda kuuluvate olukordade hindamiseks;
- pöördub otse või ajakirjanduse vahendusel üldsuse poole, eelkõige selleks, et teha oma arvamused ja soovitusel avalikuks;
- peab inimõiguste edendamise ja kaitsmise eesmärgil dialoogi teiste asutustega, nii kohtu- kui ka kohtuväliste asutustega.

Inimõigustealane nõuandekomisjon

71-73, rue Adolphe Fischer
L-1520 Luxembourg

Tel: +352 26202852
Faks: +352 26202855

Faks: +352 26202855

Veebisait: <https://ccd.h.public.lu/>

E-post: info@ccd.h.public.lu

Laste ja noorte ombudsman (*Ombudsman fir Kanner a Jugendlecher* (OKaJu))

OKaJu ülesanded

1. aprilli 2020. aasta seaduses, millega luuakse laste ja noorte ombudsmani institutsioon, on kindlaks määratud OKaJu ülesanded:

1. uurida kaebusi laste õiguste rikkumise kohta; anda soovitusi teatatud olukorra parandamiseks;
2. analüüsida olemasolevaid süsteeme, et vajaduse korral soovitada pädevatele asutustele kohandusi, et tagada pikas perspektiivis laste õiguste parem kaitse ja edendamine;
3. teatada laste õiguste rikkumistest pädevatele asutustele;
4. anda füüsilistele või juriidilistele isikutele nõu laste õiguste teostamise kohta;
5. suurendada laste teadlikkust oma õigustest ja üldsuse teadlikkust laste õigustest;
6. esitada arvamusi kõigi seaduseelnõude ja suurhertsogi määruste eelnõude kohta, mis mõjutavad laste õiguste kaitset;
7. esitada valitsuse või parlamendi taotlusel aramus mis tahes laste õigustega seotud küsimuse kohta.

OKaJU büroo töötajad täidavad oma ülesandeid käimasolevatesse kohtumenetlustesse sekkumata.

Laste ja noorte ombudsmanile võib laste õiguste teostamise kohta nõu saamiseks kirjaliku või suulise taotluse esitada iga füüsiline või juriidiline isik.

Laste ja noorte ombudsman võib vastata taotlusele kirjalikult või suuliselt olenevalt taotluse vormist.

Laste ja noorte ombudsman

2, rue Fort Wallis
L-2714 Luxembourg

Tel: +352 26123124
Faks: +352 26123125

Veebisait: <http://ork.lu/index.php/en/>

Võrdse kohtlemise keskus (*Centre pour l'égalité de traitement*)

Täielikult sõltumatult oma tööd tegeva võrdse kohtlemise keskuse eesmärk on edendada, analüüsida ja jälgida kõikide isikute võrdset kohtlemist ilma diskrimineerimiseta rassi, etnilise päritolu, soo, usutunnistuse või veendumuste, puude või vanuse alusel.

Keskusel on võimalik oma töö käigus teha eelkõige järgmist:

- avaldada aruandeid, esitada arvamusi ja soovitusi, teha uuringuid kõikides küsimustes, mis on seotud eespool nimetatud diskrimineerimise liikidega;
- koostada ja esitada oma ülesannete osana teavet ja kasulikke dokumente;
- anda abi inimestele, kes leiavad, et nad on diskrimineerimise ohvrid 28. novembri 2006. aasta võrdse kohtlemise seaduse artikli 1 tähenduses, andes neile nõu ja juhtnõore seoses nende isiklike õiguste, õigusaktide, kohtupraktika ja õiguskaitsvahenditega.

Üksikolukordi või -juhtumeid puudutav teave, mis saab keskuse töötajatele teatavaks nende töö käigus, on konfidentsiaalne. Konfidentsiaalsus ei takista keskusel esitamast pädevatele õigusasutustele teavet ohvri diskrimineerimise kohta 28. novembri 2006. aasta võrdse kohtlemise seaduse artikli 1 tähenduses.

Keskuse töötajatel ei ole võimalik sekkuda oma töö käigus käimasolevatesse kohtumenetlustesse.

Keskuse töötajatel on õigus küsida teavet, tõendeid või dokumente, mida neil on vaja oma töö tegemiseks, välja arvatud teave, mis on hõlmatud arsti ja patsiendi vahelise konfidentsiaalsuse või muude ametisaladuse nõuetega.

Võrdse kohtlemise keskus

B.P. 2026

L-1020 Luxembourg

Tel: +352 26483033

Faks: +352 26483873

Veebisait: <http://cet.lu/fr/>

E-post: info@cet.lu

Riiklik andmekaitsekomisjon (*Commission nationale pour la protection des données*)

Riiklik andmekaitsekomisjon on avalik-õiguslik institutsioon. Ta täidab oma ülesandeid sõltumatult.

Igal aastal esitab ta valitsuskabinetile oma töö kohta kirjaliku aruande.

Andmekaitsekomisjoni ülesanded on järgmised:

- jälgida ja kontrollida töödeldud andmete kogumise ja kasutamise õiguspärasust ning teavitada nende töötlemise eest vastutavaid isikuid nende kohustustest;
- tagada inimeste põhiõiguste ja -vabaduste austamine, eelkõige nende eraelu puutumatus, ning teavitada üldsust asjaomaste isikute õigustest;
- võtta vastu ja menetleda kaebusi ja taotlusi andmete töötlemise õiguspärasuse kontrollimiseks;
- anda valitsusele viimase taotlusel või andmekaitsekomisjoni enda algatusel nõu andmetöötluse ja infotehnoloogia arengu tagajärgede kohta seoses põhiõiguste ja -vabaduste austamisega; sel eesmärgil võib andmekaitsekomisjon teha uuringuid, küsitlusi või anda ekspertiisid.

Andmekaitsekomisjon vastutab ka 30. mai 2005. aasta seaduse eraelu kaitse kohta elektroonilise side sektoris (muudetud kujul) ja selle rakendusnormide kohaldamise tagamise eest.

Iga isik, kes tegutseb enda nimel, advokaadi või nõuetekohaselt volitatud füüsilise või juriidilise isiku kaudu, võib esitada andmekaitsekomisjonile taotluse, mis puudutab tema andmetöötlusega seotud põhiõiguste ja -vabaduste austamist. Asjaomast isikut teavitatakse tema taotluse järelemitest.

Taotluse võib andmekaitsekomisjonile esitada eelkõige isik, kes soovib isikuandmete töötlemise õiguspärasuse kontrollimist, kui talle keelduti andmast juurdepääsu või seda piirati.

Andmekaitsekomisjon teavitab õigusasutusi kõikidest talle teadaolevatest rikkumistest.

Riiklik andmekaitsekomisjon

15, Boulevard du Jazz

L-4370 Belvaux

Tel: +352 261060-1

Faks: +352 261060-29

Veebisait: <https://cnpd.public.lu/fr/index.html>

Riiklik vastuvõtuamet (*Office national de l'accueil (ONA)*)

Riiklik vastuvõtuamet (ONA) loodi [4. detsembri 2019. aasta seadusega](#). Uue vastuvõtuseaduse sätted jõustusid 1. jaanuaril 2020.

ONAGA asendati Luksemburgi vastuvõtu- ja integratsiooniamet (*Office luxembourgeois de l'accueil et de l'intégration (OLAI)*), mis loodi [16. detsembri 2008. aasta seadusega välismaalaste vastuvõtmise ja integratsiooni kohta Luksemburgi Suurhertsogiriigis](#) (muudetud kujul).

ONA ülesanded on järgmised:

1. korraldada [18. detsembri 2015. aasta seaduses](#) (rahvusvahelise kaitse ja ajutise kaitse kohta) määratletud rahvusvahelise kaitse taotlejate vastuvõtmist;
2. hallata rahvusvahelise kaitse taotlejate, pagulaste ja [eespool nimetatud 18. detsembri 2015. aasta seaduses](#) määratletud täiendava kaitse saamise kriteeriumidele vastavate isikute ajutiseks majutamiseks ette nähtud majutuskohti;
3. teha teiste asutustega koostööd rahvusvahelise kaitse taotlejate, pagulaste ja täiendava kaitse saamise kriteeriumidele vastavate isikute ajutiste majutuskohtade loomiseks ja nende haldamiseks;
4. teha pädevate asutustega koostööd rahvusvahelise kaitse taotlejate, pagulaste ja täiendava kaitse saamise kriteeriumidele vastavate isikute ajutiste majutuskohtade ehitamiseks ja sisustamiseks.

ONA teeb nende ülesannete täitmisel koostööd Euroopa ja rahvusvaheliste asutustega.

Erandjuhtudel, kui see on nõuetekohaselt põhjendatud perekondlikel, humanitaar- või tervislikel kaalutlustel, võib ONA anda ajutist toetust kolmandate riikide kodanikele isikute vaba liikumist ja sisserännet käsitleva [29. augusti 2008. aasta seaduse \(muudetud kujul\)](#) artikli 3 punkti c tähenduses, kellel ei ole õigust olemasolevale abile ja hüvitistele.

Riiklik vastuvõtuamet (ONA)

5, rue Carlo Hemmer
L-1734 Luxembourg

Tel: +352 24785700
Faks: +352 24785720

Veebisait: <https://ona.gouvernement.lu/en/service.html>
Email: info@olai.public.lu

Õiguskaitse kättesaadavus

Õigusteabe teenistus (*Service d'accueil et d'information juridique*)

See kohtute juurde loodud teenistus kuulub riigi peaprokuröri (*procureur général d'Etat*) alluvusse. Selle eesmärk on vastata eraisikute päringutele ja anda neile üldist teavet nende õiguste ulatuse ning nende õiguste kaitsmise viiside ja vahendite kohta.

Teenistuse ülesanded on järgmised:

- vastata eraisikute päringutele ja suunata neid asjakohastesse osakondadesse, pakkudes neile teavet ja tehnilisi vahendeid, mida nad vajavad;
- anda eraisikutele seoses tõstatatud probleemidega üldist teavet nende õiguste ulatuse kohta ning nende õiguste teostamise viiside ja vahendite kohta;
- kuulata nende muresid seoses probleemidega, millega nad on oma õiguste teostamisel kokku puutunud, ja soovitada viise nende lahendamiseks.

Teenistus annab teavet ainult suuliselt. Kirjalikult kedagi ei nõustata.

Õigusteabe teenistus - Luxembourg

Cité judiciaire
Bâtiment BC
L-2080 - Luxembourg

Tel: +352 475981-345/325/600

pgsin@justice.etat.lu

Õigusteabe teenistus - Diekirch

Rahukohus (*Justice de paix*)

Place Joseph Bech
L-9211 - Diekirch

Tel: +352 802315

Tasuta õigusabi

Tasuta õigusabi võib anda kohtu- ja kohtuväliste menetluste, hagimenetluste ja hagita menetluste, hageja või kostja jaoks. Tasuta õigusabi saamiseks peab taotleja sissetulek olema ebapiisav, st samaväärne tagatud miinimumsissetulekuga (*revenu d'insertion sociale (REVIS)*). Vahendite ebapiisavust hinnatakse abi taotleva isiku ning temaga ühises leibkonnas elavate isikute sissetuleku ja vara alusel.

Tasuta õigusabi andmisest keeldutakse, kui isiku tegevus on selgelt lubamatu, alusetu, sobimatu või kui tekkivad kulud ei ole eesmärgiga proportsionaalsed.

Tasuta õigusabi andmisest keeldutakse ka juhul, kui taotlejal on õigus saada tasuta õigusabiga kaetavate kulude eest mis tahes alusel hüvitist kolmandalt isikult.

Tasuta õigusabi saaval isikul on õigus juhtumi, menetluse või selle täitmise jaoks vajaliku advokaadi ja õiguselukutse esindaja abile.

Tasuta õigusabi andmise üle otsustab advokatuuri esimees (*Bâtonnier de l'Ordre des avocats*) või tema poolt sel eesmärgil määratud taotleja elukohajärgse advokatuuri nõukogu liige. Kui isik ei ole resident, teeb otsuse Luxembourg advokatuuri esimees või tema poolt sel eesmärgil määratud advokatuuri nõukogu liige.

Ebapiisavate vahenditega isikud võivad pöörduda esimehe poole tema vastuvõtuaegadel või teha seda kirjalikult.

Kui politsei poolt kinnipeetud isik väidab, et tal on õigus saada tasuta õigusabi ja ta taotleb seda, edastab taotluse advokatuuri esimehele taotlejat kinnipidamise ajal abistav advokaat.

Veebisait: <https://www.barreau.lu/recourir-a-un-avocat/assistance-judiciaire/>

Luxembourggi kohtupiirkond

Luxembourggi advokatuuri esimees
Tasuta õigusabi talitus (*Service de l'Assistance Judiciaire*)
45, Allée Scheffer, L-2520 Luxembourg
L-2013 Luxembourg

Tel: +352 467272-1

Diekirchi kohtupiirkond

Diekirchi advokatuuri esimees
B.P. 68
L-9201 Diekirch

■ Viimati uuendatud: 25/04/2023

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.